

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met voorliggend ontwerpdecreet wordt Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (hierna: Toegankelijkheidsrichtlijn) omgezet. Deze richtlijn heeft als algemene doelstelling het verbeteren van de werking van de eengemaakte markt voor specifieke toegankelijke producten en diensten, in het bijzonder door belemmeringen voor het vrije verkeer van bepaalde toegankelijke producten en diensten ten gevolge van uiteenlopende toegankelijkheidsvoorschriften in de lidstaten weg te nemen en te voorkomen. De Toegankelijkheidsrichtlijn is van toepassing op een brede waaier van producten en diensten. Gelet op de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten wordt de Toegankelijkheidsrichtlijn hierbij omgezet in zoverre deze betrekking heeft op eindapparatuur voor gebruik door consumenten met interactieve computerfuncties voor toegang tot audiovisuele mediadiensten, en op diensten die toegang verlenen tot audiovisuele mediadiensten waaronder elektronische programmagidsen (EPG's). Deze omzetting gebeurt via een wijziging van het Mediadecreet.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structurelement beleidswerking en internationaal beleid ondersteunen.

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 zijn volgende passages terug te vinden:

“De Vlaamse Regering wil elke Vlaming – ongeacht zijn afkomst, overtuiging, leeftijd, handicap of geaardheid – de kans geven zich te ontplooiën als individu en als burger in de maatschappij. Vlaanderen zal een warme thuis zijn en zorg dragen voor iedereen die hier geboren wordt, opgroeit, woont, werkt en leeft. Onze gemeenschap laat niemand in de steek”.

“Als overheid hebben we een belangrijke verantwoordelijkheid in het creëren van gelijke kansen voor alle burgers opdat iedereen volwaardig en evenredig kan participeren aan de samenleving”.

“Bij de implementatie van EU-richtlijnen gaat Vlaanderen in het belang van ons economisch weefsel niet ruimer of strenger dan strikt noodzakelijk is (i.e. het ‘no gold plating’-principe)”.

In de beleidsnota media 2019-2024 zijn volgende passages terug te vinden onder SD A.3. “Optimaliseren van kader en instrumenten voor mediabeleid” / OD A.3.2. “Inzetten op een kwalitatief, toekomstbestendig en helder regelgevend kader rond media”:

“Op 17 juni 2019 verscheen de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn. Doel van de richtlijn is om verschillende goederen en diensten toegankelijker te maken, o.a. voor personen met een beperking, ouderen, enz. Waar het mijn bevoegdheden betreft, zal ik initiatief nemen tot omzetting van de Toegankelijkheidsrichtlijn via het mediadecreet, uiterlijk op 28 juni 2022”.

Met dit voorontwerp van decreet wordt de Toegankelijkheidsrichtlijn omgezet in het Mediadecreet.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Inspectie Financiën verleende een positief advies op 1 juli 2021. In zijn advies verklaart de Inspectie van Financiën dat dit ontwerp geen financiële weerslag heeft waardoor er geen begrotingsakkoord vereist is.
- Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch- en taaladvies nummer 2021/287 van 5 juli 2021.
- Er werd een JoKER-advies geformuleerd op 30 juni 2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De toegang tot audiovisuele media voor personen met een handicap is de voorbije jaren op Europees vlak geconcretiseerd via twee richtlijnen: de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten van 2018 (Richtlijn 2018/1808/EU) en de Toegankelijkheidsrichtlijn van 2019 (Richtlijn 2019/882/EU). De richtlijn Audiovisuele Mediadiensten van 2018 regelt de toegankelijkheid van de audiovisuele mediadiensten zelf. Deze richtlijn bepaalt dat de inhoud van televisiediensten in toenemende mate toegankelijker moet worden gemaakt voor personen met een handicap, en dit minstens met gebarentaal, ondertiteling, gesproken ondertiteling en audiobeschrijving. Deze richtlijn werd omgezet bij artikel 26 van het decreet van 19 maart 2021. De Toegankelijkheidsrichtlijn regelt de toegankelijkheid van diensten die toegang verschaffen tot audiovisuele mediadiensten, bijvoorbeeld websites, online toepassingen, elektronische applicaties op set-top boxen, elektronische programmagidsen, mobiele applicaties en geconnecteerde televisiediensten. Dezelfde richtlijn regelt ook de toegankelijkheid van eindapparatuur met interactieve computerfuncties voor toegang tot audiovisuele mediadiensten zoals bijvoorbeeld set-top boxen.

De Toegankelijkheidsrichtlijn heeft als algemene doelstelling het verbeteren van de werking van de eengemaakte markt voor specifieke toegankelijke producten en diensten, met aandacht voor de behoeften van het bedrijfsleven en de consumenten. Daarnaast moet deze richtlijn bijdragen aan de uitvoering van de Europese strategie inzake handicaps 2010-2020 en het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

De huidige toegankelijkheidseisen voor specifieke producten en diensten verschillen van lidstaat tot lidstaat, en soms zelfs binnen een lidstaat als er toegankelijkheidseisen op regionaal/lokaal niveau bestaan. Dit leidt tot een versnippering van de eengemaakte markt, en daardoor tot extra lasten voor het bedrijfsleven als bedrijven toegankelijke producten en diensten aan consumenten ter beschikking willen stellen.

Er was tot voor kort op EU-niveau geen coördinatie van nationale wetgeving inzake de toegankelijkheid van producten en diensten, en dus geen gemeenschappelijke definitie van de manier waarop producten en diensten toegankelijk moeten worden gemaakt. Zeker nu de lidstaten zich hebben verplicht tot de omzetting van de algemene bepalingen van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap, waarbij de EU partij is, moet vermeden worden dat de lidstaten deze bepalingen op verschillende manieren in nationale wetgeving omzetten.

De interne markt voor specifieke toegankelijke producten en diensten zal beter functioneren als de belemmeringen voor het vrij verkeer ten gevolge van uiteenlopende toegankelijkheidsvoorschriften in de lidstaten worden opgeheven. Daardoor zou de beschikbaarheid van toegankelijke producten en diensten in de interne markt vergroten en de toegankelijkheid van relevante informatie verbeteren.

De Toegankelijkheidsrichtlijn is van toepassing op een brede waaier van producten en diensten waarvoor toegankelijkheidsvoorzieningen het hardst nodig zijn, op gebieden waar de verschillen in wetgeving het grootst zijn en de markt het meest versnipperd is, of waar een zeer grote kans bestaat dat dit kan gebeuren. De richtlijn is van toepassing op onder meer computers en besturingssystemen, digitale tv-diensten en -apparatuur, telefoniediensten en gerelateerde eindapparatuur, elektronische boeken, zelfbedieningsterminals, zoals geldautomaten, kaartautomaten en incheckautomaten, elektronische handel, bankdiensten,

diensten voor personenvervoer, bijvoorbeeld per vliegtuig, trein, bus of over zee; en hotels en servicebalies.

Met toepassing van artikel 5, paragraaf 1, II, nr. 4 van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI) is de Vlaamse Gemeenschap verantwoordelijk voor “het beleid inzake mindervaliden, met inbegrip van de beroepsopleiding, de omscholing en de herscholing van mindervaliden en de mobiliteitshulpmiddelen, met uitzondering van:

1. de regelen betreffende en de financiering, met inbegrip van de individuele dossiers, van de toelagen aan de mindervaliden behoudens de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden;
2. de regelen betreffende de financiële tegemoetkoming voor de tewerkstelling van mindervalide werknemers, die toegekend wordt aan de werkgevers die minder-validen tewerkstellen”.

De Vlaamse Gemeenschap is derhalve mede verantwoordelijk voor de omzetting van de Toegankelijkheidsrichtlijn.

Gelet op haar bevoegdheid voor de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten (art. 4, 6° BWHI) moet de Vlaamse Gemeenschap de Toegankelijkheidsrichtlijn in elk geval omzetten in zoverre deze betrekking heeft op eindapparatuur voor gebruik door consumenten met interactieve computerfuncties en voor toegang tot audiovisuele mediadiensten, en op diensten die toegang verlenen tot audiovisuele mediadiensten waaronder elektronische programmagidsen (EPG's). Deze omzetting gebeurt via een wijziging van het Mediadecreet.

De Toegankelijkheidsrichtlijn moet omgezet zijn in Vlaamse regelgeving uiterlijk op 28 juni 2022. De voorschriften van deze richtlijn zijn van toepassing op producten die in de handel worden gebracht en diensten die worden verleend na de datum waarop het omzettingsdecreet van kracht wordt.

Teneinde dienstverleners voldoende tijd te geven om zich aan te passen aan de voorschriften van de toegankelijkheidsrichtlijn is voorzien in een overgangperiode van 5 jaar na de datum van toepassing van de richtlijn (dus na 28 juni 2025) waarin voor dienstverlening gebruikte producten die vóór die datum in de handel zijn gebracht, niet hoeven te voldoen aan de toegankelijkheidsvoorschriften van de richtlijn, tenzij deze producten tijdens de overgangperiode door de dienstverleners worden vervangen.

Naast de omzetting van de Toegankelijkheidsrichtlijn, bevat bijgaand voorontwerp van decreet een aantal bepalingen betreffende het gebruik van frequenties door erkende radio-omroeporganisaties, en een aantal wetgevingstechnische aanpassingen waarbij in overeenstemming met de omzendbrief wetgevingstechniek VR 2019/4 het “intrekken” van erkenningen, zendvergunningen en licenties wordt vervangen door het “opheffen” ervan.

Tevens worden enkele materiële correcties doorgevoerd aan artikels die ingevoerd werden door het decreet van 19 maart 2021.

Daarnaast wordt er ook een bepaling opgenomen die stelt dat het gratis ter beschikking stellen van goederen en diensten alleen als productplaatsing wordt gekwalificeerd als het gaat om goederen of diensten van grote waarde en dat de Vlaamse Regering in dit verband kan bepalen wat “goederen of diensten van grote waarde” zijn.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring heeft gegeven voor voorliggend voorontwerp van decreet zijn volgende vervolgstappen gepland:

- inwinnen van het advies van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (adviestermijn 30 dagen);
- tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering;
- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);
- voorleggen van het voorontwerp van decreet aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring;
- voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement;
- bespreking en stemming van het ontwerpdecreet in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17

april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen.

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media

Benjamin DALLE